

ΔΑΖΑΡΟΣ ΙΠΩΣΚΟΣ

Δασολόγος

Τό Δάσος

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΔΑΣΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 1979

ΤΕΥΧΟΣ 83

περιφερειακή Μεσογειακή συνάντηση γιά τήν άπερήμωση.

(Algarve-Πορτογαλίας 28.3.77 μέχρι 1.4.77)*

τῶν
Νικολάου Γιάσογλου
 Καθηγητή Α.Γ.Σ.Α.

Αθανασίου Κουτάλου
 Γεωπόνου - Έδαφολόγου

Γεωργίου Μαυρομμάτη
 Δασολόγου - Οίκολόγου

Χρήστου Παύλου
 Γεωλόγου - Μηχανικοῦ

* "Εκθεση άποστολης

A. ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΣ

"Εγινε συζήτηση πάνω στό τροποποιημένο δεύτερο προκαταρκτικό διάγραμμα ἐπί τοῦ σχεδίου δράσεως γιά τήν καταπολέμηση τῆς Ἀπερημώσεως προκειμένου τοῦτο νά παρουσιασθεῖ καί νά υίοθετηθεῖ ἀπό τό παγκόσμιο συνέδριο γιά τήν καταπολέμηση τῆς Ἀπερημώσεως πού θά γίνει στό Nairobi ἀπό 29.8.77 ἕως 7.9.77.

B. ΓΕΝΙΚΑ:

Προκειμένου τό θέμα τῆς ἀπερημώσεως ν' ἀντιμετωπισθεῖ ἐπί παγκοσμίου κλίμακος, ἔγινε γεωγραφικός διαχωρισμός τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς σέ τέσσερεις εὐρεῖες περιφέρειες: α) Ἀμερικανική ἥπειρος β) Ἡ Αφρική γότια τῆς Σαχάρας γ) Ἡ περιοχή τῆς Μεσογείου Θαλάσσης δ) Ἀσία καί Ειρηνικός Ωκεανός. Ἡ ἀπερήμωση μελετήθηκε λεπτομερῶς σέ κάθε περιφέρεια καί τά συμπεράσματα τῶν μελετῶν αὐτῶν, πού θά χρησιμοποιηθοῦν γιά τήν καταπολέμηση τῆς, παρουσιάζονται, συζητοῦνται καί υίοθετοῦνται στίς περιφερειακές συναντήσεις. "Οταν τελειώσουν οἱ 4 περιφερειακές συναντήσεις, τὰ πρόγραμματα γιά τήν καταπολέμηση τῆς ἀπερημώσεως πού υίοθετησαν, θά συνυποβληθοῦν στό παγκόσμιο συνέδριο γιά τήν Ἀπερήμωση. Ἐφ' ὅσον αὐτά ἐγκριθοῦν καί υίοθετηθοῦν καί ἐκεῖ θά ἀρχίσουν νά συνεφαρμόζονται γιά μιά περίοδο πέραν τῶν 20 ἑτῶν.

C. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΣ:

1. Ἡ Ἑλληνική ἀντιπροσωπεία ὅπως δρίσθηκε κατά τήν σύσκεψη πού ἔγινε στό "Υπουργεῖο Συντονισμοῦ στίς 19.2.77 καί μετά ἀπό ἀπόφαση καί τοῦ "Υπουργοῦ Γεωργίας κ. Μπούτου ἀποτελέσθηκε ἀπό τούς:
 - κ. Νικόλαο Γιάσογλου - καθηγητή Α.Γ.Σ.Α.
 - κ. Αθανάσιο Κουτάλο - Γεωπόνο, Έδαφολόγο
 - κ. Γεώργιο Μαυρομμάτη - Δασολόγο, Οίκολόγο
 - κ. Χρήστο Παύλου - Γεωλόγο Μηχανικό
- Η Ἑλληνική ἀντιπροσωπεία ἔγραψε «Ἐθνική "Εκθεση» γιά τήν ἐπερήμωση στήν "Ελλάδα, στήν "Αγγλική γλώσσα, πού τήν κατέθεσε καί παρουσίασε στήν συνάντηση. Ἀντίγραφο τῆς Ἐθνικῆς Ἔκθεσεως ὑπάρχει συνημμένο.

2. Στήν συνάντηση πήραν μέρος άντιπροσωπείες από 30 χώρες και 9 διεθνεῖς όργανισμούς (συνημμένος πίνακας).

3. Τήν συνάντηση ἄνοιξε δ καθηγητής Henrique de Barros, ύπουργός Ἐσωτερικῶν τῆς Πορτογαλίας καὶ ἀναπληρωτής πρωθυπουργός καὶ παρευρέθησαν δ ὑπουργός Ἐξωτερικῶν Dr. Medeiros Ferreira καὶ δ Γραμματεὺς ἐπί τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καθηγητής Gomes Guerreiro. Τήν ἀντιφώνηση ἔκανε δ γενικός γραμματεὺς τοῦ Παγκοσμίου Συνεδρίου γιά τήν ἀπερήμωση κ. Mostafa K. Tolba.

4. Πρῶτες στή σειρά ἦταν οἱ τυπικές διαδικασίες τῆς συναντήσεως ὥπως ἡ ἐκλογή τοῦ προεδρείου μὲ πρόεδρο τὸν Πορτογάλο κ. Jose Peixoto τιμῆς ἔνεκεν καὶ στή συνέχεια ἡ υἱοθέτηση τῆς σειρᾶς τῶν συζητήσεων.

5. Ὁ κ. Tolba ἔδωσε τό ἰστορικό τοῦ Παγκοσμίου Συνεδρίου γιά τήν καταπολέμηση τῆς ἀπερημώσεως καὶ ἐπεσήμανε δτὶ οἱ ἐπιστημονικοὶ σύμβουλοι τοῦ συνεδρίου συμφώνησαν πάνω σέ τρία βασικά σημεῖα:

α) δτὶ ἡ ἀπερήμωση εἰναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ ἀνθρώπου σ' ἔνα δριακό περιβάλλον ἡ δποία ἐκδηλοῦται ἀπό μία πτώση τῆς παραγωγικότητος β) δτὶ οἱ ἔρευνες θά διευκολύνουν τόν ἀγώνα ἐναντίον τῆς ἀπερημώσεως ἀρκεῖ δ ἀνθρωπος νά διαθέτει τίς ἐπαρκεῖς γνώσεις ώστε ν' ἀντιμετωπίσει ἀπό τώρα τό πρόβλημα, γ) δτὶ τό κλειδί γιά τόν ἀγώνα ἐναντίον τῆς ἀπερημώσεως βρίσκεται στήν σωστή χρήση γῆς. Παρατήρησε δτὶ οἱ προπαρασκευαστικές περιφερειακές συναντήσεις εἰναι πρῶτα ἀπ' ὅλα ἡ εὐκαιρία ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων μεταξύ τῶν κρατῶν καὶ δτὶ περίμενε δύο πράγματα ἀπ' αὐτή τήν συνάντηση: α) Νά μάθει τίς ἐπί μέρους ἐμπειρίες τῶν περιοχῶν διά μέσου τῶν ἀπόψεων πού θά ἐκφράζονταν στήν συνάντηση καὶ β) Νά μάθει ἀπό τίς ἀντιπροσωπείες τῶν χωρῶν πού συμμετεῖχαν τό τί σκεφτόντουσαν πάνω στό σχέδιο δράσεως, ποία στοιχεῖα τοῦ σχεδίου ἦταν ἐφαρμόσιμα γιά κάθε χώρα καὶ νά διαβεβαιωθεῖ ἀν τό σχέδιο ἦταν δυνατό ν' ἀξιοποιηθεῖ καὶ νά πραγματοποιηθεῖ.

6. Ὁ διευθυντής τῆς συναντήσεως κ. Townley παρουσίασε τήν γενική εἰκόνα τῆς ἀπερημώσεως σέ παγκόσμια κλίμακα. Κατόπιν, δ κ. Rosanoff, τῆς γραμματείας τοῦ συνεδρίου, παρουσίασε τούς χάρτες ἐπί τῆς ἀπερημώσεως πού ἔχουν γίνει καὶ πού θά παρουσιασθοῦν κι' αὐτοί στό παγκόσμιο συνέδριο. Ἐπίσης, δ κ. Batisse, ύποδιευθυντής τῆς UNESCO γιά τό περιβάλλον καὶ τούς φυσικούς πόρους παρουσίασε ἔξη μελέτες σκοπιμότητος ἐπί τῆς ἀπερημώσεως πού ἔχουν γίνει σ' ὅλο τόν κόσμο καὶ τόνισε τήν ἀνάγκη συνεργασίας τῶν διαφόρων εἰδικοτήτων.

7. Στήν συνέχεια ἔγινε ἡ παρουσίαση τῶν ἑθνικῶν ἐκθέσεων ἐπί τῆς ἀπερημώσεως ἀπό 20 χώρες μεταξύ τῶν δποίων καὶ ἡ Ἐλλάς μέ τίτλο «Desertification in Greece». Η ἑθνική ἐκθεση τῆς Ἐλλάδος διανεμήθηκε ἀπό τήν γραμματεία τῆς συναντήσεως σέ δλες τίς ἀντιπροσωπείες.

8. Ὁ καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Καΐρου Mohamed Kassas, παρατηρητής τῆς συναντήσεως συνόψισε τίς συζητήσεις καὶ τίς ἐκθέσεις τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ παρατήρησε δτὶ αὐτές ἐπιβεβαίωναν τίς διαπιστώσεις πάνω στήν ἀπερήμωση καὶ ἔδιναν μία συνολική εἰκόνα. Αὐτή ἡ εἰκόνα ἐμφανίζει τούς μηχανισμούς, τίς αἰτίες, τά ἀποτελέσματα καὶ τίς διαστάσεις τῆς ἀπερημώσεως καὶ διαπιστώνει τρεῖς μεγάλους τομεῖς ὥπου οἱ γνώσεις εἰναι ἐλλειπεῖς. Αὐτοί οἱ τομεῖς εἰναι: α) τό κλιμα (ἐξελίσσεται πρός αὐξηση τῆς ξηρότητος) β) Οἱ οἰκολογικές μεταβολές καὶ γ) Κοινωνικά καὶ οἰκονομικά μέτρα (πῶς θά μποροῦσε νά εύνοηθῇ μιά καλλίτερη χρήση γῆς ἀνάλογα μέ τήν κατάσταση πού ἐπικρατεῖ σέ κάθε περιοχή;)

Δ. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΣΤΑΣΙΕΣ ΤΟΥ

"Ἐγινε λεπτομερής συζήτηση κατ' ἄρθρο καὶ διατυπώθηκαν γνῶμες γιά κάθε μία ἀπό τίς συστάσεις. "Ἐγιναν μόνο ἐπουσιώδεις ἀλλαγές διότι τό κείμενο τοῦ σχεδίου κρίθηκε σωστό κατά βάση.

Στή σύσταση 2, ἡ Ἐλλάς ζήτησε τήν συνεργασία μεταξύ διμόρρων κρατῶν πού δέν προβλεπόταν στό σχέδιο.

Μία βασική τροποποίηση προτάθηκε ἀπό τίς Η.Π.Α. στίς συστάσεις 14-15 ὧς πρός τήν συντονιστική ἐπιτροπή. Η πρόταση γιά τήν σύσταση 14 ἔλεγε:

Συνιστᾶται ὥπως τό συντονιστικό συμβούλιο ἐπί τοῦ περιβάλλοντος τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν συνεχίσει, σύμφωνα μέ τήν ἀπόφαση A/RES/2997 (XXVII) τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, προκειμένου νά παρέχει τόν καταλληλότερο συντονισμό στό πρόγραμμα ἐπί τοῦ περιβάλλοντος τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, θά μποροῦσε νά δημιουργηθεῖ μία μικρή γραμματεία, ἡ δποία θά προέρχεται ἀπό τά μέλη τοῦ Συμβουλίου. Η γραμματεία αὐτή θά μποροῦσε νά διευκολύνει τόν συντονισμό μεταξύ τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

"Ισως οἱ συστάσεις 14 καὶ 15 νά μποροῦσαν νά συνδυασθοῦν.

Γιά τήν σύσταση 15 ἡ πρόταση ἔλεγε:

Συνιστᾶται νά δημιουργηθεῖ ἔνα ἐρευνητικό ἐπί τῆς ἀπερημώσεως συμβούλιο τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν πού θά ἀνταλλάσει πληροφορίες δύο φορές τόν χρόνο, προκειμένου:

1) Νά πληροφορεῖ τά σώματα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν πάνω στίς δραστηριότητες τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν στόν ἐπιστημονικό τομέα καὶ 2) Νά συζητᾶ τά μεμονωμένα προγράμματα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν προκειμένου ν' ἀποφεύγωνται ἄχρηστες ἐπαναλήψεις.

Τίς προτάσεις τῶν Η.Π.Α. ὑπεστήριξαν οἱ ἀντιπροσωπεῖς τῆς Ἀλγερίας, τῆς Ρωσίας, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Γαλλίας τῆς Ἀραβικῆς Δημοκρατίας τῆς Ὑεμένης καὶ ὁ ἐκπρόσωπος τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς γιά τήν Ἀσία. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἰταλία, ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Πορτογαλία παρουσίασαν ἀπό κοινοῦ μία ἄλλη πρόταση πάνω στίς συστάσεις 14 καὶ 15 καὶ τήν τελευταία στιγμή ἡ Ἀλγερία ἐνῶ εἶχε ὑποστηρίξει τήν Ἀμερικανική πρόταση ἄλλαξε γνώμη καὶ κατέθεσε μία δική της πρόταση πάνω στίς συστάσεις 14 καὶ 15.

Ἡ κοινή Ἰταλο-Ισπανο-Πορτογαλική πρόταση ἔλεγε: Παραδεχόμενοι τήν ἐπείγουσα ἀνάγκη, σοβαρότητα καὶ ἕκταση τῆς διεργασίας τῆς ἀπερημώσεως, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τίς συστάσεις, 13, 14, 15. Ἀναγνωρίζοντας τήν ἀνάγκη πραγματικοῦ συντονισμοῦ μεταξύ τῶν δραστηριοτήτων στόν τομέα αὐτό σέ ἑθνικό, περιφερειακό καὶ διεθνές ἐπίπεδο, χωρίς τήν δημιουργία νέων δργανισμῶν.

Παρεδεχόμενοι ὅτι μεγάλη συντονιστική δραστηρότητα θά μποροῦσε νά παρασχεθεῖ ἀπό τήν δημιουργία ἐνός μικροῦ γραφείου ἐξυπηρετήσεως μέσα στόν UNEP, Ζητᾶμε ἀπό τήν Γραμματεία νά ἐτοιμάσει μία πρόταση πού θά παρουσιασθεῖ στήν ἐπομένη συνεδρίαση τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ UNEP προσδιορίζοντας τά ἀκόλουθα:

Οἱ δραστηριότητες πού θά ἐμπιστευθοῦν σ' ἔνα τέτοιο γραφεῖο, τά ἔξοδα καὶ τό προσωπικό πού θά ἀπαιτηθοῦν γιά τήν καλή λειτουργία ἐνός τέτοιου γραφείου. Τήν δυνατότητα ἐξευρέσεως οἰκονομικῶν πόρων γιά ἔνα τέτοιο γράφειο ἀπό τίς ἀντιπροσωπεῖς μέλη τοῦ Συντονιστικοῦ Συμβουλίου ἐπί τοῦ περιβάλλοντος. Οἱ τρεῖς αὐτές χῶρες παρουσίασαν μεγάλη ἐμμονή στήν πρότασή τους. Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰράκ πρότεινε κάποιον συμβιβασμό καὶ προκειμένου ν' ἀποφευχθεῖ διαμάχη οἱ Η.Π.Α. ἀπέσυραν τήν πρότασή τους. Καὶ οἱ δύο ὅμως προτάσεις θά τεθοῦν ὑπ' ὄψιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ UNEP. Ἐπίσης θά παρουσιασθεῖ καὶ ἡ πρότασις τῆς Ἀλγερίας ἡ δοπία ὅμως δὲν συζητήθηκε καθόλου. Τέλος ἔγινε ἡ υἱοθέτησις τοῦ σχεδίου δράσεως.

Τήν συνάντηση ἔκλεισε αὐτοπροσώπως ὁ πρωθυπουργός τῆς Πορτογαλίας κ. Soares ὁ ὅποῖς ἐφθασε εἰδικά γιά τόν λόγο αὐτό στόν τόπο τής συναντήσεως.

Μέσα σ' ἔνα πνεῦμα ἀμοιβαίων φιλοφρονήσεων καὶ εὐχῶν οἱ διάφορες ἀντιπροσωπεῖς ἀπεχώρησαν.

E. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ Ἑλλάς βρίσκεται ἔξω ἀπό τήν κλιματική ζώνη στήν ὅποια ὁ κίνδυνος ἀπερημώσεως εἶναι μεγάλος. Παρ' ὅλα αὐτά ἡ κακή χρήση γῆς ἔχει ἥδη προκαλέσει ἀπερημώση σέ σημαντικό τμῆμα τῆς χώρας στήν ξηροθερμομεσογειακή καὶ θερμομεσογειακή κλιματική ζώνη. Οἱ κυριώτερες αἰτίες τῆς ἀπερημώσεως στήν Ἑλλάδα εἶναι ἀνθρωπογενεῖς καὶ συνοψίζονται στίς ἀκόλουθες:

1. Ὅπερβόσκησις περιοχῶν μέ μεγάλες κλίσεις καὶ ἀβαθές ἐδαφος σέ ἀσβεστολιθικούς καὶ ὅξινους πυριγενεῖς σχηματισμούς.

2. Καταστροφή δασῶν καὶ ἐκχερσώσεις περιοχῶν μέ μεγάλες κλίσεις.

3. Λανθασμένη ἐφαρμογή ἀρδεύσεων σέ πεδινές περιοχές τῆς θερμομεσογειακῆς ζώνης λόγω ἀλατώσεως. Μέ τήν ἐπέκταση τῶν ἀρδεύσεων καὶ τήν ἐντατικοποίηση τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων στίς πεδινές περιοχές ὁ κίνδυνος ἀλατώσεως τῶν ἐδαφῶν καὶ τραγικά λάθη ὅπως στό Ἀργος, στόν Ἐβρο καὶ στίς Βρωμολίμνες εἶναι δυνατό νά ἐπαναληφθούν σέ μεγαλύτερη ἔκταση.

Γιά νά ἀποφευχθεῖ ὁ κίνδυνος ἀλατώσεως τῶν ἀρδεύσεων ἐδαφῶν θά πρέπει τά ἔργα ἐγγείων βελτιώσεων νά σχεδιάζονται, νά ἐκτελοῦνται καὶ νά λειτουργοῦν μέ βάση δεδομένα πού παρέχουν ἡ λεπτομερής χαρτογράφηση καὶ ἡ συνεχής ἔρευνα τῶν ἐδαφῶν καὶ ὁ συνεχής ἐλεγχος τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων.

Ἐλλείψει ὁργανωμένης καὶ συστηματικῆς χαρτογραφήσεως τῶν ἐδαφῶν τῆς χώρας, πολλά ἐκ τῶν ἔργων ἐγγείων βελτιώσεων ἐκτελοῦνται μέ βάση ἐλλειπεῖς ἐδαφολογικές μελέτες. Ἡ συνέχιση αὐτῆς τῆς καταστάσεως θά δημιουργήσει σημαντικούς κινδύνους γιά τά πολύτιμα γεωργικά ἐδάφη τῆς χώρας.

Ἡ ἀνάγκη σοβαρῆς προσπάθειας χαρτογραφήσεως τῶν ἐδαφῶν καὶ σχετικῆς ἔρευνης τονίσθηκε ἐπιτακτικά καὶ ἐπανειλημένα στήν συνάντηση.

Z. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΒΕΙ Η ΕΛΛΑΣ

Στήν συνάντηση προτάθηκε ἡ δημιουργία ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπιτελείων σέ ὑψηλό κυβερνητικό ἐπίπεδο γιά τόν ἔλεγχο τῆς ἀπερημώσεως.

Στύν Ἑλλάδα δέν ὑπάρχει ἀνάγκη δημιουργίας νέων ὑπηρεσιῶν ἀλλά ὁ συντονισμός ὅσων ἥδη ὑπάρχουν στά Ὅπουργεῖα Συντονισμοῦ, Γεωργίας καὶ Δημοσίων ἔργων ὅπως καὶ στά Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα. Πολλά ἀπό τά προταθέντα στήν συνάντηση μέτρα ἥδη λαμβάνονται στήν Ἑλλάδα.

Τά μέτρα πού πρέπει νά λάβει ἡ Ἑλλάς εἶναι τά ἔξη:

1. Συντονισμός τῶν ἀρμοδίων φορέων καὶ λήψη διυπουργικῶν μέτρων γιά τὸν περιορισμό τῆς κακῆς χρήσεως τῶν γαιῶν.
 2. Σύνταξη ἐδαφολογικῶν χαρτῶν καὶ σοβαρή μελέτη καὶ ἔρευνα ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν.
 3. Ἀνάπτυξη καὶ ἀξιοποιήση τῶν ὑδατίνων πόρων τῆς χώρας καὶ μελέτη ἀξιοποιήσεως μή συμβατικῶν πηγῶν ὑδατος.
 4. Περιορισμός τῆς ὑπερβοσκήσεως.
 5. Ἀπαγόρευση ἐκχερσώσεων ἐδαφῶν γιά τὴν γεωργία καὶ τὴν κτηνοτροφία χωρίς προηγουμένως νάχει γίνει λεπτομερής ἐδαφολογική μελέτη.
 6. Λήψη μέτρων προστασίας καὶ συντηρήσεως ἐδαφῶν.
 7. Συστηματικός ἔλεγχος καὶ ἐφαρμογή τῶν ἀρδεύσεων σύμφωνα μὲν στοιχεῖα ἐδαφολογικῆς ἔρευνης.
 8. Ἐλεγχος τῆς ὑπεραντλήσεως ὑπογείων ὑδάτων σέ παραλιακές περιοχές.
 9. Σύνταξη χωροταξικοῦ σχεδίου τῆς χώρας.
 10. Συντονισμένο πρόγραμμα ἀναδασώσεως σέ διαβρωσιγενεῖς περιοχές.
 11. Βελτίωση τῆς βλαστήσεως σέ ὑποβαθμισθεῖσες περιοχές.
 12. Ἐνίσχυση τῆς διεθνοῦς συνεργασίας στόν ἐπιστημονικό, τεχνικό καὶ νομικό τομέα πού ἄπτεται τῆς ἀπερημώσεως.
 13. Παρακολούθηση τῶν ἔξελίξεων καὶ ἀποτελεσμάτων τῆς καταπολεμήσεως τῆς ἀπερημώσεως στίς ἀραβικές κυρίως χῶρες ὡστε νά ὑπάρχει πλήρης ἐνημέρωση ἐπὶ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῆς τοπικῆς παραγωγῆς σέ δμοειδή πρός τά Ἑλληνικά προϊόντα δταν τοῦτο καταστεῖ δυνατό.
- H. I.** Στήν συνάντηση ἐπροτάθη ὅτι στίς ἀντιπροσωπεῖς τῶν χωρῶν πού θά λάβουν μέρος στό Παγκόσμιο Συνέδριο γιά τὴν Ἀπερήμωση, στό Nairobi ἀπό 29.8.77 ἕως 7.9.77 πρέπει νά συμμετέχουν:
- 1) Ὅπουργός
 - 2) Διοικητικό στέλεχος ὑψηλοῦ βαθμοῦ ἀρμόδιο γιά λήψη μέτρων.
 - 3) Τεχνικοί-Σύμβουλοι.